

מדינת ישראל

משרד האנרגיה

מינהל אוצרות טבע

נפט וגז

14 ספטמבר 2020

כ"ה אלול תש"פ

נפט_1930_2020

הנדון: ישיבת מועצת נפט מס 5 לשנת 2020 מיום 14 בספטמבר 2020

הישיבה התקיימה באמצעות אפליקציית ZOOM

משתתפים:

חברי מועצת הנפט:

כלל הנושאים: אלי גינזברג, אפי דלומי, עלא חטיב, עירית הייטנר-שעיו, אמיר זלצברג, רן עמיר, איתי חביליו, רעיה עדני, בני גולדשטיין.

הצטרף לנושאים 5+6: ליאור שפירא

הצטרפה לנושא 6: אורלי טל

נציגי משרד האנרגיה: יוסי וירצבורגר, שמעון כהן, אלעד גולן, שולי קליין, אילנה ולדמן אשכול, עו"ד יאיר אריאלי, עו"ד יונת שרם ונונו, אילן נסים.

נושא מספר 6 – העברת טובת הנאה – העברת השליטה בחברת Noble Energy Inc. לידי Chevron Corporation

אורלי - מעלים את אורלי טלפונית לדיון.

רקע:

נובל אנרג'י מדיטרניאן לימיטד (נובל ישראל) מחזיקה בזכויות בחזקות הבאות: I/7 נעה – 47.959%, I/10 אשקלון – 47.959%, I/12 תמר – 25%, I/13 דלית – 25%, I/14 לויתן דרום – 39.66%, I/15 לויתן צפון – 39.66%.

נובל ישראל היא חברת בת הנשלטת במלואה בעקיפין (בשרשור) על ידי נובל אינק. בנוסף, נובל ישראל מחזיקה באישורים רגולטורים נוספים כגון אישורי הפעלה, אישורי ייצוא, רישיון הולכה לספק על פי חוק משק הגז הטבעי ועוד.

נובל אינק, שברון וחברת - Chelsea Merger Sub Inc. (חברה בבעלות מלאה של שברון) יצרו מיזוג במסגרתו נקבע כי חברת הבת במיזוג, צ'לסי, תמוזג לתוך נובל אינק, באופן שנובל אינק תהיה החברה

הממשיכה והשורדות במיזוג, כחברת בת ישירה ובבעלות מלאה של שברון. כחלק מהעסקה, שברון תרכוש 100% ממניות נובל, כך שלאחר השלמת העסקה יחול שינוי בבעל המניות הסופי (למעלה) בנובל ישראל, ושברון תהיה בעלת 100% ממניות נובל אינק. שווי העסקה מוערך ב- 13 מיליארד דולר, מהם 5 מיליארד פרמיה, ועוד כ-8 מיליארד חוב.

לעמדת הממונה על ענייני הנפט, העסקה מבורכת ומחזקת הן את היכולת המקצועית והן את היכולת הכלכלית של הקבוצה. זו הפעם הראשונה, לאחר שנים של מאמצים ברמות הגבוהות ביותר, שאחת מחברות הענק, מייג'ורס, מגיעה לפעילות בישראל, ויש לעסקה זו פוטנציאל לקדם רבות את המשך הפיתוח של לווייתן, פיתוח יצוא, והמשך חיפושים בישראל. בנוסף, העסקה מחזקת את החוסן הפיננסי של נובל ואת היכולות שלה להתמודדות עם מקרה אסון של זיהום בים. יצוין, כי ידוע למשרד עוד לפני סגירת העסקה כי נובל עומדת בתנאים המקצועיים והכלכליים שנדרשים ממפעיל בתקנות עקרוניות פעולה לחיפושי נפט בים, ואישורה של העסקה יחזק הן את היכולת המקצועית והן את היכולת הכלכלית שלה.

בהתאם לתנאי העסקה, אין כאן העברה ישירה של זכויות שניתנו לפי חוק הנפט, אלא רק העברת שליטה בחברת האם של נובל ישראל, ולכן מוגשת בקשה בהתאם להנחיות העברת זכויות, לאישור העברת טובת הנאה. העברת טובת הנאה תתבצע בפועל לאחר השלמת תנאים מתלים נוספים בהתאם להסכם המיזוג, ועל כן יש לאשר את הבקשה בכפוף להשלמת התנאים המתלים וסגירת העסקה. יש לציין כי התקבלה פנייה מטעם שותפי תמר שהם לא נובל ודלק קידוחים, הן לממונה על ענייני הנפט והן לרשות התחרות. בהתאם לחוק הריכוזיות יש לפנות לקבלת עמדת הממונה על התחרות בהיבט של ריכוזיות ענפית, מאחר ומדובר בזכות הכלולה ברשימת הזכויות. באשר לפנייה לממונה על ענייני הנפט- שותפות תמר הנ"ל ביקשו לקבל מידע ומסמכים באשר לעסקה, וביקשו להשמיע את עמדתן לעניין העברת טובת הנאה בפני הממונה והמועצה.

מהות העסקה היא רכישת המניות של חברת האם - נובל אנרג'י אינק. ונובל מדיטרניאן נשארת במתכונתה הנוכחית כמפעיל והופכת לחברת בת בעקיפין של שברון. חברת שברון היא אחת מ-7 החברות הגדולות היום בשוק העולמי.

הטענה שמולה אנו עומדים, שיש לאסור את כניסתה של שברון לארץ בגלל עברות לכאורה שבוצעו באקוודור. אציין את העובדות הידועות לנו. היה אירוע סביבתי חמור באקוודור בשנת 1993, לאחר מכן בשנת 2001 חברת שברון רכשה את החברה אשר הייתה המפעיל בעת האירוע. לאחר מכן החלו טענות כי שברון אינה משלימה את המחויבויות הסביבתיות, אלו העובדות.

עמדתי שבסכסוך זה, תפקידנו לא לקבוע או להחליף את בית המשפט בארה"ב. הם הסמכות לקבוע. ניסינו למצוא דירוג סביבתי כמו שיש דירוג על גודל החברות מבחינה פיננסית ומבחינה של עתודות נפט וגז אשר ברשותן, אך לא מצאנו דירוג ולכן נעזרנו בחברת IHS שהעבירה אלינו דו"ח של חברת S&P, אשר הועבר לחברי המועצה לפני הדיון. בהתאם למדרג זה, עולה שחברת שברון היא חברה יציבה מבחינה סביבתית, וממוקמת במקום טוב ביחס לחברות המייג'ורס האחרות.

בהתאם לקבוע בתקנות עקרוניות פעולה בהעברת טובת הנאה אין צורך לבקש אישור מחדש על המפעיל, כיוון שהמפעיל נותר בעינו, אבל מעבר לצורך, אנחנו חושבים לבקש משברון תיעוד על תקלות ואירועים שבוצעו על ידי חברת האם וחברות הבנות בעשר השנים האחרונות. חשוב להבין אם התקלות אירעו בפצלי הנפט, בבתי זיקוק שאינם רלוונטיים להעברת טובת הנאה זו או במתקנים הימיים הדומים לפעולת נובל בישראל. מטרת הבקשה היא ללמוד את ההיסטוריה ולדעת על מה לשים עין בהיותה בעלי המניות של נובל אינק, בכל מקרה זו לא סיבה לדחות את ההחלטה.

כמו כן אני ממתין לקבל תשובה/התייחסות מרשות התחרות בהיבט של הריכוזיות. בנוגע לשימוע אשר נתבקשנו, אציין כי איני מכיר הליך כגון זה בישראל. האם לאחר מכרז של החשב הכללי ומשרד האנרגיה בנוגע למתקן התפלה, לאחר זכייה של חברה מסוימת מתלים זאת בשימוע? לא. האם לאחר זכיית חברה מסוימת במכרז להקמת נמל מתלים את זכייתה במכרז? לא, האם כאשר חברת הפניקס ביקשה להימכר לחברה אחרת, היה שימוע? לא הרגולטורית החליטה לבד מה מעמד מכירה זו. דבר נוסף, אנו לא מחרימים חברות בישראל, מה שיש לעשות זה לוודא וכך נעשה כי גם כאן כי החברה פועלת לפי החוקים, נהלים, תקנות של ישראל. הדבר דומה שאנו לא מחרימים את חברות סימנס או פולסוואגן על עברות שהיו בחו"ל ומתירים להם להמשיך ולעבוד בישראל תוך הקפדה כי הם לא מבצעים בישראל את העברות בגין הואשמו בחו"ל. ואציין כי המצב כאן הוא שונה בנוגע האם חברת שברון הורשעה בחו"ל או לא כיוון שזה נדון במספר בתי משפט ואין כוונתי להיכנס בנעלי בתי משפט אלו. דבר אחרון, אנו שומעים את המקומיים באקוודור, אבל הנוהג הוא לשמוע את שני הצדדים ככל הנראה גם לחברת שברון יש מה להגיד על האשמות אלו. הדבר דומה לכך שחברת נובל תבקש להיכנס לאקוודור ובפרלמנט של אקוודור יעלו לדיון המתנגדים של חברת נובל בישראל החושבים אחרת מהרגולטור, האם ברור שמה שמתנגדים אלו יאמרו הוא הנכון? הוא המייצג? לדעתי לא.

■ - האם שברון תהיה המפעיל?

■ - לא אין שינוי חברת נובל נותרת כמפעיל, חברת שברון היא בעלי המניות מלמעלה, נובל נשארת המפעיל והופכת לחברת בת בעקיפין של שברון.

■ - השיח על החברה ואם היא מזהמת או לא הוא חשוב, אבל המועצה אינה הפורום המתאים לדון בנושא ואין זה מתפקידנו לבדוק נושא זה. האחריות היא של הצוות המקצועי של הרגולטור האחראי. לכן גם אם בהנחה לחומרה, המועצה צריכה לציין בהחלטה שהציפייה שההתנהלות תהיה על פי החוק הישראלי ושלא תהינה הפרות.

■ - אנחנו לא יכולים להתעלם מהתביעות על שברון, זהו האינטרס הציבורי שצריך להיות לפתחינו. מסכים שברור העניין צריך להיות בבית המשפט לנו אין את הפררוגטיבה לטפל בזה.

■ - לא מסכים עם ליאור, מועצת הנפט הוא בדיוק המקום לבדוק ולברר מקרים כאלה. והשאלה היא מקדמית האם זה ראוי לתת לה את הכרטיס כניסה לארץ.

■ - ממשיך להסביר את הרקע לבקשה: בהנחיות להעברת זכויות המתייחסים גם להעברת טובת הנאה. בעבר נהגנו לקבל התייחסות של כלל השותפים. נובל העבירה התייחסות שבהתאם למבנה ולהסכם בין בעלי הזכויות, בתמר, לויתן ומרי B לא נדרשת התייחסות של שאר בעלי הזכויות כאשר מוגשת בקשה להעברת טובת הנאה. עמדת המשרד היא כי יש לאשר את הבקשה להעברת טובת הנאה בכפוף להשלמה של התייחסות רשות התחרות.

■ - לפני כן, בדברים ששלחת נכתב כי האישור ינתן בכפוף להשלמות נדרשות. מה עמדת המשרד בעניין? ■ - פרט להשלמה הנדרשת מרשות התחרות אין צורך בהשלמות נוספות ולכן, המשרד ממליץ על אישור הבקשה בכפוף להשלמת ההתייחסות של רשות התחרות.

■ - אני מסכים עם ההסבר של ■ כמעט באופן מלא. כניסת שברון לשוק היא דבר חיובי, יש לכך יתרונות של ידע, הבאת טכנולוגיות מתקדמות, יכולות טיפול בתרחישי אסון, תחת ההנחה שהעבודה תחת חוקי ישראל. למדנו את הרקורד של החברה וניכר שזהו תאגיד גדול שמשקיע באנרגיות מתחדשות, יש להם קרן להשקעה בהפחתת פליטת פחמן, השקעות באנרגיה נקיה (שמש, גיאותרמי, קיבוע פחמן). הדוח

של P&S חשוב וטוב שהועבר, ובסופו של דבר שברון מקבלת ציון בינוני – גבוה גם בהשוואה למייג'ור האחרים.

הבעיה שמעלים בפנינו הן טענות שצריך לבדוק. יש לבדוק בעצמנו באופן בלתי תלוי, מסכים עם יוסי שלא צריך להתעסק עם האירוע באקוודור אבל יש מקרים אחרים שאפשר וחשוב לבדוק כגון, אירוע זהום בברזיל שגם נקבע בגינו קנס, פיצוץ באסדה ימית בנגריה, תאונה בבית זיקוק בקליפורניה – לחברה יש היסטוריה. כמו דרך אגב לכל חברה גדולה בתחום הזה. ואנו מודעים שהתחום של הפקת גז ונפט בים הינו מזהם.

לגבי דוח הנאותות הסביבתית של שברון, הדוח כולל את כלל ההפרות הסביבתיות ומרכזם ב-3 שורות, וזה לא מספיק, אנחנו צריכים לבקש ולדרוש מהם, לעשות משהו שהוא מעבר לנדרש בחוק. לבקש את מה שנדרש ממפעיל חדש בתקנות מפעיל ולהגיש לנו דוח מפורט של כל התקלות שאירעו ב-10 השנים האחרונות בעולם בכל החברות שבבעלות חברת שברון. בדוח הם צריכים גם לפרט את טיב התקרית, אופי הפליטה וכמויות ששוחררו לסביבה, ומהו הסכום הכספי שחויבו והאם הוא לפיצוי, לניקוי או קנס. אנחנו דורשים שקיפות מלאה מהאירועים שעברו.

אנחנו אמורים לקבל את כל הנתונים שנוכל להחליט נכון, זו חובה שלנו לדרוש זאת דיווח של 10 שנים מפורט. מסלול נוסף הוא הרגולטורים העמיתים ששיחה איתם יכולה לעזור. בשיחה שכזו חשוב למשל להבין מה יחס התקלות ב-5 השנים האחרונות שניתן לזקוף לחובת שברון כשידוע שהם מפעילים 7.5% מהמתקנים במפרץ מקסיקו.

■ - בעצם יש לנו חברה גדולה שקונה חב' קטנה מאותו התחום. במצב מסוג זה החברה הגדולה בדרך כלל ממנה אנשים מטעמה בתפקידי מפתח ובכך משפיעה על צורת העבודה ועל התרבות הארגונית של החברה הקטנה. לכן, נכון להתייחס אל שברון כמפעיל, וכך גם נוכל לקבל את המידע הדרוש. חשוב לברר אם יש לנו סיטואציה של חברה שעשתה נזקים במדינות באפריקה ובדרום אמריקה ולאחר מכן עזבה את הארץ מבלי לטפל בנזקים. אני חושב שניתן לקבל את ההחלטה רק לאחר שנקבל את הנתונים הרחבים שיאפשרו בין היתר לבחון את המהימנות של דוח הנאותות הסביבתית.

■ - בהתייחס לשאלת ■ למבחן הרגולטור, קבלת התייחסות רגולטור עמית לשברון, מבחן זה התקיים. דיברתי עם הרגולטורים המקבילים בארה"ב, BOEM ו-BSEE וכאשר שאלתי אם שברון עומדים בדרישות הרגולציה שלהם, אמרו שהיא מקיימת את דרישות החוק. כמו כן, הם הציעו לשתף אותנו בדוחות ששברון מגישים להם. עדכנתי בנושא את ■ ואנחנו יכולים לקיים יחד שיחה נוספת כפי שהוצע.

■ - אני מבקש לחזור ולהזכיר כי אנו לא מעבירים כאן זכויות, אין כאן מפעיל חדש, אנו נותרים עם המפעיל הקיים נובל, אין מה להשוות את המצב באקוודור שם בוצעה עברה על ידי חברה מסוימת ולאחר מכן חברת שברון קנתה את החברה ולדברי התושבים המקומיים, חברת שברון התכחשה לנזקים של החברה הראשונה. אנו בישראל לשמחתנו במצב בו חברת נובל מקיימת את כלל מחויבויותיה. בכל מקרה אנו באישור העברת טובות הנאה נדגיש כי למרות שינוי הבעלות כלל החובות המוטלות כיום על חברת נובל תיוותרנה בעינן.

■ - יש פה עסקה של העברת שליטה, בחזקות בים תטיס, תמר ולויתן. נובל נשארת כמפעיל. השינוי הוא בחברה השולטת ולכן, זה מוגדר בהנחיות העברת זכויות כטובת הנאה. מאחר ונובל נשארת המפעיל, התבקשו גורמי המקצוע לוודא שהיא עומדת נכון להיום בכל הדרישות ממפעיל על פי התקנות, לרבות

בהיבט הסביבתי. על פי גורמי המקצוע, כפי שהוצג כאן על ידם, הנושא נבחן שוב ונמצא נובל עומדת בכל התנאים שנדרשים ממפעיל ועומדת בדרישות החוק והתקנות.

בכל הנוגע לזכות שימוע, יצוין כי אין תקדים לעריכת שימוע ציבורי, בכל הנוגע לכניסת גורם לזכות נפט, ואף אין דרישה כזו בחוק הנפט. יחד עם זאת, ככל שעולות טענות ראוי להתייחס אליהן ולבחון עניינית. יוסי התייחס גם לטענות שהועלו בנוגע להסכמות הנדרשות מבעלי הזכויות הנוספים להעברת טובת הנאה. הסכמות של השותפים, נדרשות על פי ההנחיות. הועברה חוות דעת בנושא מטעם ב"כ המבקשת, חברת נובל. כמו כן שותפי תמר (למעט דלק ונובל) ביקשו לקבל את העתק הבקשה ולהביע עמדה. על פי חוות הדעת של ב"כ נובל, נדרשות הסכמות להעברת שליטה במקרים מסוימים בלווייתן וים תטיס. לגבי תמר מחוות הדעת של המבקשים נראה כי לא נדרשת הסכמה של השותפים להעברת שליטה. כאמור הייתה בקשה של שותפי תמר בעניין והנושא נבחן. יצוין כי עמדת גורמי המקצוע היא כי מדובר בעסקה משמעותית למשק. מאחר ומדובר בהנחיות מנהליות, ניתן לסטות מהן כשיש לכך הצדקה של ממש. בכל הנוגע לנושא ההסכמות, ככל שהדברים יהיו בהתאמה לחוות הדעת של המבקשים נראה שזה עשוי להניח את הדעת. יצוין כי גם בנוגע לדלית מבקשים לאשר על ההעברה אף שטרם החלה שם הפקה וגם זאת מהטעמים האמורים ובשל החשיבות עליה הצביעו גורמי המקצוע.

■ : חשוב לציין, שככל שיוחלט לאשר את הבקשה, באישור שיינתן על ידי הממונה ייקבעו תנאים והבהרות שמטרתם להבטיח שכל החובות של נובל יעמדו בעינם וכך גם כל זכויות המדינה. למשל, יובהר כי האישור לא ייגרע מכל סמכות שיש לממונה ולכל רשות מוסמכת, לרבות לפי חוק הנפט, הוראות שטרי החזקות, הוראות שטרי החזקות ואישורים רגולטוריים נוספים. ייקבע שכל החובות שחלות על נובל על פי שטרי החזקות וכל אישור רגולטורי אחר, החלטות הממונה, החלטות הממשלה הרלבנטיות וכל דין רלבנטי, ימשיכו לחול. יובהר באישור כי לא יהיה בו כדי ליצור זכויות חדשות לשברון שלא היו לנובל, או כדי לגרוע מהחובות החלות על נובל ביחס לחזקות, ושאינן בו כדי להכשיר כל מעשה או מחדל בקשר לחזקות. ייקבע גם שלבתי המשפט בישראל תהא סמכות ייחודית לדון בעניינים האלו ושהדין שיחול יהיה הדין הישראלי. כמובן שייקבעו הבהרות ותנאים נוספים, כמקובל באישורים דומים.

■ - רציתי לחדד עוד שני דברים, הראשון, המצב מיוחד וזכותנו לדרוש נתונים מיוחדים. השני בהמשך לדבריו של אילן על המלצת הרגולטורים, אני חושב שנתונים אלה צריכים להגיע אלינו בכתב ולא בע"פ. ■ - עמדתי שיש לקבל עוד נתונים בהיבטים הסביבתיים כפי שביקשנו ורק לאחר מכן לקבל את ההחלטה.

■ - לדעתי השאלה המהותית האם נתונים נוספים ישנו את ההחלטה? להבנתי לא. גם עמדת השותפים האחרים לא תשנה את ההחלטה ולכן המידע שהוצג בדיון מספק ואפשר לאשר את הבקשה.

■ - יש לנו פה חברה ענקית שיכולה לעזור מאוד לישראל, אי אפשר להתעסק רק בפרטים הקטנים, קיימת חשיבות גדולה לזמן ולא צריך להתלות את ההחלטה בקבלת נתונים נוספים.

■ - שאלה ■, האם בעינך שברון היא חברה פחות טובה מנובל או אנרג'יאן שפועלות בארץ? לדעתי שברון תעלה את הסטנדרטים בארץ.

■ - השאלה לא הוגנת כלפי נובל ואנרג'יאן. על פניו יש יתרונות משמעותיים לחברה גדולה על פני חברה קטנה וזה טוב מבחינה סביבתית גם ברמת המענה וגם ברמת הטכנולוגיה.

■ - אנחנו לא צריכים להיות בית משפט ולא צריכים להתנגד. אני בעד.

המלצה: לאשר העברת טובת הנאה בזכויותיה חברת נובל אנרג'י מדיטריאן לימיטד (נובל ישראל), לחברת שברון, בחזקות הבאות זאת בכפוף להשלמות הנדרשות ולתנאים שיקבעו באישור ההעברה.

חזקת I/7 נעה – 47.959%,
חזקת I/10 אשקלון – 47.959%,
חזקת I/12 תמר – 25%,
חזקת I/13 דלית – 25%,
חזקת I/14 לויתן דרום – 39.66%,
חזקת I/15 לויתן צפון – 39.66%.

הצבעה - 9 בעד , 2 נגד.
רשמה : שולי קליין.